Пам'ятаймо про Україну!

SVOBODA СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY — УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

VOL. CIV. № 142 JERSEY CITY and NEW YORK, SATURDAY, JULY 26, 1997 CENTS 75 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК СУБОТА, 26-го ЛИПНЯ 1997 р. Ч. 142 РІК CIV.

„Ґазпром" сприятиме наповненню ґазосховищ України

Київ. — 23-го липня російська газова монополія „Ґазпром" заявила, що постачання газу в Україну залишиться обмеженим, однак пообіцяла допомогти Києву наповнити стратегічні газові резервуари, повідомило агентство Ройтерс.

У своїй заяві, випущеній після переговорів голови „Ґазпрому" Рема Вяхірева з Президентом та іншими урядовцями України, компанія зазначила, що українська сторона погодилася вжити всіх необхідних заходів для сплати свого боргу. Однак у зв'язку із заборгованістю постачання газу українським компаніям Інтергаз і Об'єднані Енергетичні Системи залишиться покищо обмеженим.

Як уже інформовано, 22-го липня „Ґазпром", незадоволений тим, що його клієнти не платять за газ, зменшив на третину постачання цієї сировини в Україну і наполовину в Білорусь. Наступного дня постачання в Білорусь відновилися.

Хоч російська монополія зменшила надходження газу для двох головних розповсюджувачів України, вона продовжуватиме постачати сировину до підземних газосховищ відповідно до існуючих контрактів. На зустрічі з Президентом Леонідом Кучмою Р. Вяхірев погодився навіть збільшити постачання до резервуарів на 5 блн. кубометрів.

Л. Кучма заявив після переговорів, що Україна і далі буде розповсюджувати газ через мережу приватних підприємств, створену два роки тому з ініціятиви колишнього прем'єра Павла Лазаренка. Один з асистентів Президента закликав, однак, „демонополізувати" існуючу систему розповсюдження, яка не змогла покінчити з несплатою боргів за газ. Критики називають систему монополістичною, зауважуючи, що Уряд віддав левову частину контрактів Об'єднаним Енергетичним Системам, які постачають газ у найбільш розвинуті промислові регіони — Дніпропетровщини і Донеччини.

За 1992-94 роки Україна заборгувала російській монополії 3.5 блн. дол, включно з перефінансованим на 12 років боргом у сумі 1.4 блн. дол. Наприкінці року Київ має заплатити першу частину боргу у сумі 221.5 млн. дол.

Україна, яка є найбільшим споживачем російського газу, імпортуватиме в 1997 році з Росії 53 блн. кубометрів. 125 блн. кубометрів транспортуватиметься через її територію в Европу.

Білорусь посилить контролю на українському кордоні

Мінськ. — Нарікаючи на недостатню інтеграцію з Україною, президент Білорусі Алєксандер Лукашенко заявив, що на кордоні між двома країнами буде введено суворішу контролю, згідно з повідомленням „Ар-Еф-І/Ар-Ел Нюзлайн".

„Україна хоче бути суверенною державою, то хай буде такою. Але не за наш рахунок", — сказав А. Лукашенко, виступаючи 22-го липня перед робітниками однієї з мінських фабрик.

Президент заявив, що Білорусь і Україна „ще не досягли необхідного рівня" інтеграції і поскаржився на „невиконання" двосторонніх домовлень, підписаних обома президентами в Гомелі і Києві. Домовлення формально визначають проходження спільного кордону завдовжки 1,200 кілометрів.

А. Лукашенко висловив сумнів у тому, що Білорусь і Україна досягнуть „у найближчому майбутньому" рівень інтеграції, який існує між Білоруссю і Росією. Через це, за його словами, на кордоні з Україною будуть запроваджені „суворі митні і прикордонні перевірки". Подібний режим, сказав президент, має увести на українському кордоні і Росія.

Перша реакція України на слова А. Лукашенка була досить млявою. Згідно з повідомленням УНІАР, заступник секретаря Ради національної безпеки оборони Олександер Разумков зазначив, що Київ „детально аналізує" здійснення українсько-білоруських домовлень. Він також сказав, що українська сторона „має всі підстави офіційно направити ноту Білорусі для отримання роз'яснень щодо заяви президента Лукашенка".

Правитель Білорусі у своєму виступі заявив також, що чутки про його бажання захопити владу в Кремлі „поширює білоруська опозиція, щоб посварити його з російським президентом Борисом Єльциним".

Наступного дня, 23-го липня, А. Лукашенко сказав також, що в Білорусі не буде ранніх виборів до парляменту. За словами президента, „ідею про ранні вибори, яка належить білоруським еміґрантам у ЗСА, насаджують Мінську представники Европейської спільноти і Організації безпеки і співробітництва в Европі". ОБСЄ „іноді забуває", що Білорусь є повноправним членом організації, сплачуючи свої членські внески, зазначив він.

Посилюють боротьбу зі злочинністю серед молоді

Вашінгтон. — В четвер, 24-го липня, Сенатська юридична комісія схвалила законопроєкт про посилення боротьби зі злочинністю серед молоді.

Коментуючи цю подію, голова згаданої комісії Оррін Геч, республіканець зі стейту Юта, сказав: „Я певен, що ця законодавча ініціятива є доцільна і вчасна". Проєкт був схвалений після внесення і докладного обговорення понад 100 поправок і змін. Головна точка документу, яку законодавці підтримали 12 голосами проти шістьох, полягає в тому, що відтепер 14-річні злочинці, які здійснили тяжкі правопорушення, розглядатимуться федеральними судами як дорослі.

Крім того, тим стейтам, які погодяться застосовувати суворіші кари до неповнолітніх злочинців, будуть запропоновані спеціяльні цільові субсидії зі спільного федерального фонду в сумі 500 млн. дол.

Мінімальною перевагою голосів — 9 проти 8 — сенатори відхилили пропозицію Арлена Спектера, республіканця зі стейту Пенсильванія, про те, щоб половина грошей з федерального фонду йшла на боротьбу з неграмотністю серед неповнолітніх порушників закону, а також на лікування їх від наркоманії і алькоголізму.

НАД ПРЕСОЮ в Росії сьогодні "висить цензура грошей політизованих фінансових структур", — вважає посадник Москви Юрій Лужков. Він з жалем констатував, що тепер "більшість газет не є вільні", а більшість теле- і радіоканалів є рупорами окремих політичних осіб.

Ідея палестинської держави пробиває собі дорогу

Єрусалим, Ізраїль. — Єрусалимська газета „Маарів" оприлюднила зміст таємного документу ізраїльського уряду, який засвідчує, що серед жидівських державних і політичних діячів все глибше утверджується зрозуміння доцільности заснування „цілком незалежної палестинської політичної спільноти".

Газета називає цей документ „проєктом майбутніх переговорів про остаточне мирне вреґулювання конфлікту з палестинцями".

Його підготували декілька урядових установ, в тому числі міністерство закордонних справ, розвідувальна служба Моссад і служба безпеки Шин Бет.

Коментуючи цей документ, палестинці кажуть, що він їх не вдоволяє, бо пропонує лише незначні поступки з жидівського боку. Ізраїльські політичні експерти, зі свого боку, заперечують, що той проєкт віддзеркалює офіційне наставлення влади. Коли ж журналісти звернулися з цього приводу до прем'єр-міністра Беньяміна Нетаніягу, він відповів: „Я категорично проти створення палестинської держави і ніколи не погоджуся з чужинецьким суверенітетом над Єрусалимом".

Інформація про згаданий документ спливла на поверхню саме в той момент, коли конфліктуючі сторони намагаються подолати кризу в переговорах, яка триває вже чотири місяці. Переговори припинені в березні, коли Ізраїль повідомив про початок будівництва жидівського житлового бльоку на пагорбі Гар-Гома у східньому Єрусалимі, тобто в тій частині „вічного міста", яку палестинці мають намір проголосити столицею свої суверенної держави.

В Україні готуються до Світового Конґресу Українців

Київ (Р. Р.). — Тут відбулося засідання Організаційного комітету підготови і проведення 20-25-го серпня в Києві Другого Світового Форуму Українців. Голова Організаційного комітету Василь Дурдинець зазначив, що Світовий Форум Українців має сприяти консолідації суспільства та утвердженню незалежної української держави, тому необхідно зробити все можливе для забезпечення успішної його праці.

Члени Організаційного комітету вирішували, де відбудеться форум та низку питань, пов'язаних з матеріяльним, фінансовим, мистецьким забезпеченням форуму.

Голова Української Світової Координаційної Ради Іван Драч запропонував скерувати на форум від областей діячів, які представляють такі відомі громадські організації, як „Просвіта", „Україна", Спілка Офіцерів України, „Меморіял" тощо.

Монета „Юрій Кондратюк" стала унікальною

Київ (Р. Р.). — Пресова служба Національного Банку України повідомила, що в дизайні ювілейної монети, випущеної в обіг 17-го червня і присвяченої 100-річчю від дня народження видатного українського науковця в галузі космонавтики та вітроенергетики Юрія Кондратюка, з вини виробника допущено технічну неточність у зображенні траєкторії лету космічного корабля „Земля—Місяць—Земля".

Ці монети з помилкою, що вийшли номіналом 2 гривні, вилучено з продажу, а хто вже придбав, може безперешкодно здати їх і отримати назад гроші. З металу першої чеканки буде випущено новий виправлений тираж монет.

Було повідомлення також про випуск в обіг унікальних 50-гривневих банкнот, виготовлених на папері з філіґраном-портретом Тараса Шевченка, призначеним для 100-гривневих купюр. Водяним знаком на 50-гривневих купюрах є портрет Михайла Грушевського.

В Україні

(З інформацій УНІАР)

ВІДКРИТО ТРЕТІЙ РЕСТОРАН „МекДОНАЛДС"

КИЇВ. — В приміщенні станції метро „Хрещатик" відкрито ресторан „МекДоналдс". Це вже третій відкритий цього року ресторан цієї фірми у Києві із сімох запланованих для відкриття в 1997 році. До 2000 року в столиці України передбачається відкриття 35 таких ресторанів. Сума інвестицій, вкладена в кожний ресторан, становить 1.5 млн. дол. Протягом дня ресторан може надати послуги 800 людям. Генеральний директор компанії „МекДоналдс-Україна" Карл Фріц сказав, що досвід праці двох попередніх ресторанів свідчить про великий успіх компанії на українському ринку.

ГЕРБ СССР ВИРІШИЛИ ЗНЯТИ

КИЇВ. — Тут на вулиці Банковій розпочався ремонт тротуарів та сходи при входах до будинку Адміністрації Президента. Водночас біля центрального входу поставили риштування, що потяглося вгору аж до герба колишнього СССР. Робітники пояснили, що „Президент дав вказівку зняти герб неіснуючої держави". Щоправда суперечки між правими і лівими навколо цього питання вже вщухли, але на рішення Президента, можливо, вплинув той факт, що представники чужих держав кожного разу розгублено і здивовано поглядають угору. На місці зруйнованого імперського гербу нового не буде, бо Верховна Рада досі не затвердила великий герб України. Трохи раніше імперський герб зняли на будинку Кабінету Міністрів. Та все ще він залишається на будинку Верховної Ради.

ПРОТЕСТУЮТЬ ПРОТИ СПОРУДЖЕННЯ КОСТЬОЛІВ

РІВНЕ. — Тут у неділю, 20-го липня, близько 300 членів і прихильників УНА–УНСО провели віче, протестуючи проти того, що місцева влада сприяє римо-католикам у спорудженні костьолів. Промовці застерігали від „експансії римо-католиків", яка спостерігається в Україні. Зазначалося, що українська влада сприяє спорудженню невиправданого числа костьолів тоді, коли в Польщі руйнуються православні храми, а українців переслідують за те, що вони встановили хрести на могилах вояків ОУН–УПА. Учасники віча закликали вимагати відновлення національно-культурних прав українців у Польщі.

ІТАЛІЙСЬКА АМБАСАДА КУПУЄ БУДИНКИ

КИЇВ. — Італійська амбасада дістала згоду Київської Міської Ради на продаж їй будинків 34-б і 34-в на вулиці Великій Житомирській у Києві. Керівник київського відділу з обслуговування чужоземних представництв Павло Кривонос повідомив, що будинки оцінено на 572,000 дол. Але з урахуванням податку, державного мита і оплати за оформлення купівлі-продажу загальна сума, яку італійцям доведеться заплатити, досягне 944,000 дол. Ці будинки небезпечні, отже їх зруйнують і спорудять на їх місці нові. Гроші італійська амбасада переведе на рахунок Головного управління житлового господарства Києва.

О. МОРОЗ НЕ ВІРИТЬ У СТВОРЕННЯ КОАЛІЦІЙНОГО УРЯДУ

КИЇВ. — На думку голови Верховної Ради Олександра Мороза, формувати новий Кабінет Міністрів на коаліційній основі „можна лише тоді, коли статус коаліції чітко визначено і коли вона представлена в парляменті". Соціялістична Партія України могла б запропонувати своїх кандидатів у Кабінет Міністрів тільки під умовою, якби їй запропонували сформувати весь Уряд. О. Мороз пригадав, що минулого року при формуванні Уряду також була подібна пропозиція, але з цього нічого не вийшло.

ТОРГИ НА УКРАЇНСЬКІЙ БІРЖІ

КИЇВ. — Тут 16-го липня на Українській міжбанковій валютній біржі відбулися торги. Один долар коштував 1 гр.85 коп. Обсяг продажу — 3 млн. 130,000 дол. Німецька марка коштувала 1 гр. 04 коп. Продано 704,000 марок. За 10,000 російських рублів давали 3 гр. 23 коп. Продано 4 блн. 437 млн. російських руб. За 10,000 білоруських рублів давали 54 коп. Продано 2 блн.830 млн. За 1,000 італійських лір давали 1 гривню. Продано 35 млн. 400,000 лір.

МІЖРЕҐІОНАЛЬНІ ЗВ'ЯЗКИ

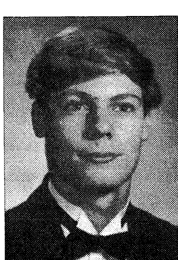
ІВАНО-ФРАНКІВСЬКЕ. — Тут відбулася конференція на тему „Розвиток міжреґіональних зв'язків — шлях до утвердження економічної незалежности України". Учасники конференції вважають, що налагодження ділових контактів, виробничої кооперації, взаємної допомоги в збуті продукції та дієве протистояння присиланню імпортованих товарів сприятимуть утвердженню економіки України. Конференцію проведено з ініціятиви обласного відділу Української Республіканської Християнської Партії, місцевої філії „Приватбанку" та Агенції економічного розвитку. У конференції взяли участь представники обласної адміністрації, керівники акціонерних і приватних підприємств з Прикарпаття, Дніпропетровщини, Донбасу, Харківської, Львівської у Тернопільській областей.

УНС НАГОРОДИВ 186 СТУДЕНТІВ СТИПЕНДІЯМИ НА СУМУ 70,300 ДОЛ.

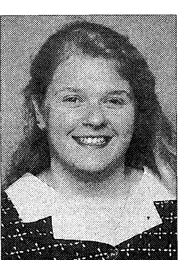
Джерзі Сіті, Н. Дж. — Стипендійна комісія Українського Народного Союзу у складі Марта Лиско, Олександер Благітка, Степан Гавриш, Рома Гадзевич і Олександер Худолій, в часі засідання в понеділок 21-го липня ц. р., призначила стипендії на загальну суму 70,300 дол. на шкільний рік 1997–98.

В часі засідання представлено 228 аплікацій, з яких виключено 42 аплікації тих студентів, які не доповнили вимаганих документів. Комісія розглянула документовані аплікації 186 студентів, яким приділила стипендії в таких сумах: одна на 2,500 дол., п'ять по 1,000 дол., три по 800 дол., п'ять по 700 дол., одну на 600 дол., 34 по 500 дол., 32 по 400 дол., 55 по 300 дол., та 50 по 200 дол.

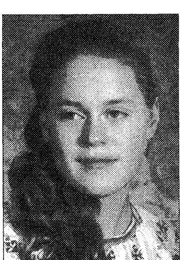
Особливу стипендію ім. Осипа і Дори Галандюк у висоті 2,500 дол. надано Олександрові Коліясові з Елкінс Парк, Па. (Відділ 239-ий), який студіює хемію і математику в університеті Дрексел у Філядельфії, Па. Цю стипендію уфундувала д-р Сузанна Галандюк в пам'ять своїх померлих батьків, які проживали в Елленвіллі, Н. Й.

Олексадер Коліяс
2,500 дол.

Дженніфер Юлейн
500 дол.

Рената Кость
500 дол.

Стипендію ім. Антона Драгана, покійного головного редактора „Свободи", приділено в сумі 500 дол. Дженніфер Юлейн з Гиксвіллу, Н. Й., (Відділ 327-ий), студентці масової інформації і комунікації в університеті Фордгам в Ню Йорку.

Стипендію ім. Романа Слободяна, покійного головного касира УНСоюзу, в сумі 500 дол. приділено Ренаті Кость з Норт Роялтон, Огайо, (Відділ 240-ий), студентці економіки та міжнародних відносин в Кейс Вестерн Резерв університеті в Клівленді, Огайо.

Стипендію ім. Віри Стенюль в сумі 500 дол. надано Таїсі Скульській з Філядельфії, Па. (Відділ 153-ій), студентці фотожурналістики в Ню Йорк університеті, Ню Йорк, Н. Й. Віра Стенюль заплатила фонди на створення стипендії в честь її покійного батька проф. Йосифа Стеткевича, колишнього редактора щоденника „Свобода". Стипендія призначена для студента українського походження.

Стипендію ім. Йосифа Волка в сумі 500 дол. приділено Орисі Дупляк з Каміллу, Н. Й., (Відділ 39-ий), студентці ревізорства (акковнтінг) і економіки в Ле Мойн коледжі в Сиракюзах, Н. Й.

Стипендію ім. Богдана Зорича, покійного заступника головного предсідника для Канади, в сумі 500 дол. надано Маркові Марзотто з Віндзору, Онтаріо (Відділ 341-ий), студентові історії в університеті МекМастер в Гамілтоні, Онтаріо.

(Закінчення на стор. 3)

У СВІТІ

БАГАТО ЖИТЕЛІВ Токіо, які отруїлися під час газової атаки в підземці у березні 1995 року, до цього часу терплять від фізичних та психічних розладів. Це засвідчують результати опитування серед жертв терористичного акту секти "Аум сінріке", коли 12 осіб загинуло і майже 5,000 отруїлися. Понад половина учасників опитування признаїися, що з того часу вони втомлюються в праці і вдома, а третина заявила про часткову втрату зору. Приблизно стільки ж потерпілих нарікають, що відчувають емоційну незрівноваженість, вночі їх переслідують видіння, в яких вони знову переживають події в підземці. Як заявила журналістам одна з організаторів опитування, Міорі Ногуті, ніхто сьогодні не знає точно, які наслідки для людського організму матиме з часом отруєння заріном. "Це тримає людей у постійному страху, я сама не перестаю боятися за своє здоров'я", — призналася учасниця подій у підземці.

В АМЕРИЦІ

ЩОРОКУ У ЗСА помирає понад 6,000 дітей тільки з тієї причини, що їхні батьки курять. Ці дані подані у вислідах спеціяльного дослідження, опублікованих в американському журналі „Архіви педіятрії і підліткової медицини". Як стверджують вчені медичного факультету Вискансинського університету, які проаналізували статистику за період від 1980 до 1996 року, найбільше дітей — майже 3,000 річно — померло від ускладнень, спричинених курінням матерів під час вагітности. У результаті народжуються переважно кволі діти, зі серцевими вадами, схильні до різних захворювань. 1,000 смертей на рік припадає на так званий „синдром раптової смерти в новонароджених", спричинений курінням батьків у безпосередній близькості від дитини. Ще тисяча померло від респіраторних захворювань, пов'язаних з курінням. Також приблизно 250 дітей щороку гине від пожеж, викликаних незагашеними сигаретами. І 14 дітей померло від астми, причиною якої стало куріння батьків.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, NJ 07302.

Svoboda: (201) 434-0237; Fax: (201) 451-5486.
UNA: (201) 451-2200

Soyuzivka UNA Estate: 216 Foordmore Rd., Kerhonkson, NY 12446
(914) 626-5641, Fax (914) 626-4638, e-mail: fqsst@aol.com

Передплата на рік $100.00, на півроку-$60.00. Для членів УНСоюзу $75.00 річно, на півроку-$40. За кожну зміну адреси-$1.00.
Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

Статті і дописи підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріали.

Головний редактор: Зенон Снилик

Second Class Postage paid at Jersey City, NJ

Доброю дорогою зближення

Як і слід було сподіватися, українсько-польські взаємини все впевненіше починають крокувати доброю дорогою зближення. Підтвердження цьому особливо помітні після підписання українським та польським президентами — Леонідом Кучмою та Алєксандром Квасневським спільної декларації про співпрацю і єднання між двома народами-сусідами. І хоча нелегко позбутися стереотипу мислення з попередніх століть взаємних непорозумінь, як в українському, так і в польському суспільствах стає все більше тверезих голосів, які закликають якомога скоріше та ґрунтовніше забути старі наші міжнаціональні негаразди та братися за розбудову справді перспективних стосунків між двома нашими державами.

Що зараз передусім потрібно для того, щоб кардинально змінювати стосунки між українцями та поляками? Чимало потрібно. Але, насамперед, потрібне зрозуміння обидвома народами, що як незалежна Польща без України, так і незалежна Україна без Польщі неможливі. І дарма колись відомому борцеві за польську самостійну державність Яцекові Куроневі, котрий висловив таку думку, його співвітчизники закидали "гайдамаччину". Бо сьогодні переконуємося, що Я. Куронь мав рацію. Як полякам, так і українцям потрібно також, нарешті, належно усвідомити, що поняття "вічний ворог", особливо в нинішніх умовах, повинно вважатися анахронізмом. Адже не від вчора живуть у злагоді навіть такі історичні суперники, якими були, скажімо, між собою ЗСА і Японія чи Німеччина й Франція, що тепер вважаються більш ніж добрими приятелями.

Політичний досвід переконує, що з його аналізою та врахуванням справа українсько-польських взаємостосунків дістає позитивні результати, насамперед, на міжурядовому рівні. Складніше — на рівні стосунків місцевого характеру. А тому надзичайно важливо, щоб ці стосунки мали належне спрямування, насамперед, від урядів місцевого самоврядування, релігійних діячів, просвітницьких, культурних організацій тощо. Час вилікує рани, але цьому лікуванню потрібно сприяти. Дуже корисним було б у спільній програмі зближення наших народів на шляху будівництва демократії та добробуту, щоб не повторювалися реґіональні інциденти на зразок незгоди перемишльців на повернення українцям їх храму Божого чи львів'ян у справі польського "Цвинтаря Орлят". Зближенню між двома народами, започаткованому їх президентами, тільки сприяло б культурно-мистецьке взаємозбагачення, обмін студентами вищих навчальних закладів, систематичне проведення спільних фестивалів, етнографічних виставок, практикування взаємовідвидин між окремими родинами в Україні та в Польщі тощо. Потрібно, словом, максимально шукати те позитивне, що могло б єднати український та польський народи, а не вносило у стосунки між ними недовіри, насторожености, ворожости. Потрібно іти одне до одного з добрими намірами, як це, наприклад, мало місце від українських вояків-добровольців під час допомоги населенню польських міст і сіл, які потерпіли від жахливої цьогорічної повені. І не йти шляхом зневажання національних почуттів палінням прапорів та іншими, по суті хуліганськими та такими, що дуже нагадують провокацію, вчинками з гаслами на зразок "Смерть ворогам!" Бо дуже легко зруйнувати збудоване важкою працею та ще складніше відтак знову будувати... Ця заувага безперечно стосується екстремістів по обидвох сторонах. Бо, повертаючись до сказаного, не можна мріяти про незалежну Польщу без незалежної України і про незалежну Україну без незалежної Польщі.Так само, як не можна мріяти про вільну Польщу чи вільну Україну, керуючись засадами глухого предвічного шовінізму чи такого ж скрайнього націоналізму. Адже з тим величезним потенціялом, який, на жаль, часто нерозумно розтренькується на взаємні звинувачення та на розпалювання міжнаціональної ворожнечі між поляками та українцями, що вигідне недругам і Польщі й України, набагато успішніше та скоріше можна було б досягнути омріюваної обидвома народами мети.

Г. Перепелиця,
Київ

РОЗПОДІЛ ЧФ

Підписані у Києві угоди були нічим іншим, як продовженням здійснення Ялтинської (1993 р.) й Сочинської (1995 р.) угод щодо Чорноморської фльоти, які передбачали її розподіл і створення на її базі ВМС України й Чорноморської фльоти Російської Федерації. У Сочинській угоді підтверджувалось досягнуту раніше домовленість про розподіл усього майна ЧФ у співвідношенні 50:50. При цьому Росії передається 81.7 відс. а Україні 18.3 відс. кораблів і суден ЧФ. Згідно з Сочинськими угодами, російська сторона до березня 1996 року передала Україні всі бази й гарнізони за межами Криму й частину воєнних об'єктів і баз у Криму, залишивши за собою гарнізони й воєнні об'єкти у Севастополі, Феодосії, Ялті, Гвардійському.

Причиною відмови розподілити майно ЧФ у цих гарнізонах стало різна інтерпретація таких понять, зафіксованих у Сочинській угоді, як „окреме базування” й положення про те, що „Чорноморська фльота РФ використовує об'єкти ЧФ у Севастополі та інші пункти базування й розміщення корабельного складу, авіяції, берегових військ, об'єктів забезпечення в Криму”. За угодою, підписаною у Києві, українським ВМС відійшла тільки десята частина інфраструктури ЧФ у Севастополі і одна Стрілецька бухта, глибина якої не дозволяє постійно базуватись кораблям океанської зони. Окрім українських кораблів, у цій бухті базуватимуться бриґада кораблів охорони водного району й бриґада аварійно-рятівних суден ЧФ Росії.

Щоправда, за умовами угоди допускається тимчасове перебування кораблів і суден ВМС України у Севстопільській бухті й використання об'єктів судноремонту, але тільки за згодою командувача ЧФ. Тобто, базування кораблів океанської зони ВМС України повністю залежатиме від прихильности командувача ЧФ Росії та його особистих стосунків з командувачем ВМС України. Тепер ці стосунки оцінюються як дружні. Але що буде завтра або через кілька років при черговій зміні командувачів?

На сьогодні у Севастополі тієї інфрастуктури, яка перейшла до України, для ВМС України достатньо. Але у найближчій перспективі молода українська фльота зіткнеться з труднощами базування у Севастополі, коли до її складу увійдуть 52 кораблі від ЧФ і коли на її озброєння надходитимуть нові кораблі і судна. А потреба у нових кораблях виникне у найближчому майбутньому, оскільки Чорноморська фльота передала ВМС України здебільшого найстарші кораблі й судна побудови 1954-75 років.

В цілому ж інфраструктура Чорноморської фльоти розподілена не у співвідношенні 50:50, як було умовлено раніше, а у співвідношенні 56:44, з яких українській стороні належить 44 відс., а російській — 56 відс.

Але, не зважаючи на те, що за російською стороною залишилась більша частина об'єктів інфрастуктури ЧФ, Україна здобула безумовний політичний успіх. Згідно із статтею 2-ою угоди між Урядом України і урядом Російської Федерації про взаєморозрахунки, пов'язані з розподілом ЧФ та перебуванням ЧФ РФ на території України, вся інфраструктура ЧФ є власністю України і передається російській стороні у винайм. До того ж завдяки підписаним угодам завершено розподіл майна, військової техніки, кораблів та суден Чорноморської фльоти, в результаті якого Україна отримала 30 бойових кораблів і катерів, один підводний човен, шість кораблів спеціяльного призначення, 28 суден забезпечення, що дає змогу завершити створення повноцінних воєнноморських сил.

Відтак, поступившись Росії певною мірою у військово-технічних аспектах, Україна досягла успіху в більш важливих політичних аспектах. Це присутність ВМС України в Севастополі та винайм Чорноморською фльотою РФ інфраструктури бази у Севастополі, що само по собі вже є фактом визнання належности Севастополя до України.

ПРО ЦЕ І ТЕ

Про три популярні „ф”

З приходом теплих місяців весни, літа чи осені у нашому словнику стають популярними три слова, що починаються на літеру „ф”, а це фестини, фестивалі й перейняте з англійської мови слово „фера”.

В загальному ці три слова мають у словнику майже ідентичне значення, зокрема фестивалі та фестини, як свята з певною означеною програмою, але однак якось ми не завжди вміємо їх відповідно розрізнити і характеризувати, а вже зокрема не вміємо пристосувати функцію до назви.

Найбільше непорозумінь і невластивостей викликають у нас фестивалі. Фестиваль на ділі має бути святом із домінуючою певною мистецькою програмою, звичайно музичною, театральною чи фільмовою, виконуваною у відповідному оточенні відповідної залі, а вже у крайньому випадку на відкритому просторі, але таки конкурсового порядку. А тим часом прийнялося тут у нас називати фестивалем кожний ярмарок, або „феру”, на якому є „ятки” для продажу різного ярмаркового краму і передусім із „наїдками” і напитками, які можна на місці спожити. Мистецько-музична програма на наших тутешних фестивалях є завжди на дальшому пляні. Складається вона докупи досить спонтанно, а виконують її звичайно увечір та не у дуже довгому часі, щоб була ще можливість поспілкуватися чи евентуально потанцювати. І таких гучно званих „фестивалів” літом тьма-тьменна. Кожного кінця тижня десь якийсь відбувається.

Зате імпрези зі старою гарною назвою фестину влаштовують чомусь доволі рідко і також не дуже розуміючи як вони на ділі повинні відбуватися. Фестин — це ж саме і є зустріч більшої кількости людей, що бажають розважитися, поспілкуватися, попоїсти добре і смачно та евентуально спільно досхочу поспівати чи потанцювати, але без претенсій на мистецький рівень виконання. Головне тут добра забава і відпочинок після трудів.

Раніше було у нашій еміґраційній спільноті якось більше таких справжніх „старокрайових” фестинів, про які навіть наші письменники і гумористи, як Івась Керницький чи Богдан Нижанківський, писали зі сантиментом.

Тепер про фестини не пам'ятають, а може просто забули, як вони відбуваються і думають, що це щось гіршого і треба вживати лише назву фестиваль.

Тому, може, наші фестивалі на такому рівні, не мають відповідної підготови, відповідних режисерів і виконовців, не знаходять такого культурного відгуку, як загально у світі.

З англомовного середовища ми адоптували собі ще і „феру”, яка у словнику пояснена як „зібрання продаючих і купуючих на точно означеному місці”. А забулося, чи може є понижуючим, на нашу гадку, окреслювати такі продажі ярмарком, хоча вони у нас мають особливу славу та традицію. Пригадуєте ярмарки з приводу різних релігійних празників чи храмових свят, що відбувалися біля церков? Які вони були цікаві, захоплюючо кольоритні, скільки там продавали виробів із нашого народного мистецтва та побуту та ще високоякісних у виконанні. Може їх тепер в нашій батьківщині відродили, а може це зроблять, бо шкода, щоб ця традиція завмерла, як багато інших.

Може, шануючи наші традиції, даймо однак, відповідні до характеру та гідні окреслення усім тим нашим імпрезам у вільному просторі, щоб вони залишилися тим, чим вони колись були і повинні бути сьогодні. Може, коли ще не пізно, здобудемося нарешті на дійсний фестиваль у якомусь жанрі мистецтва, де будуть жюрі, лавреати і нагороди, серед яких найвищою будуть зацікавлення і оплески американської добірної публіки, зауважені рецензентами „Ню Йорк Таймсу”, а нам залишиться гордість за українське мистецтво, так добре запрезентоване.

А може, варто б було на 7-му вулицю в Ню Йорку впровадити „Святоюрський ярмарок” на честь патрона у його день, а на оселі „Верховина” змінити недоречну в цьому випадку назву фестивалю на „Верховинський фестин”? Може б для справжнього конкурсового фестивалю надавалася б Союзівка чи Гантер, де є гарні залі, а може б в Ню Йорку УІА став місцем якогось камерного фестивалю?

(Закінчення на стор. 3)

Юрій Р. Рибак

Еверест — найвища гора світу

У другій половині XIX сторіччя, коли англійці офіційно опрацьовували в Азії топографію Гімалїв, один бенґалець, що для них працював, „відкрив найвищу гору світу“. Його тодішнє обчислення висоти гори було тільки на 26 футів нижче від сьогодні принятої 29,028 фута, тобто 8.848 метрів понад рівень моря. Ця гора, що її означувано „шпиль XV“, одержала ім'я Еверест — на честь попереднього генерального топографа, яким був Сер Джордж Еверест. І який курйоз! Виявилося, що тибетці, які живуть на півночі від гори, віддавна називали Еверест Jomolungma, тобто „богиня, матір світу“, а непальці на півдні називали Sagarmatha, тобто „богиня небес“. Сьогодні тибетські буддійці не змінили свого вірування і переконання, що богиня Jomolungma живе всередині гори і час від часу стає сердитою на тих, хто порушує її спокій...

Для альпіністів — спортовців гірських верховин — всі ознаки є злі, і то без різниці, чи будуть вони духового походження, чи стосуються атмосферичних явищ і погоди. Здобути Еверест з пірамідальним шпилем можливо лише під час кількох весняних і осінніх тижнів. Спинатися по горі Еверест — це поважний риск навіть для досвідчених альпіністів. Все ж таки їхня „нераціональність“ підкріплюється сильним внутрішнім бажанням тріюмфу: може або осяяти авреоля успіху або накрити вінок, сплетений трагедією!

Як подає Волт Унсворт у своїй книжці п. з. „Еверест“ (Лондон, 1991), то американська публіка не мала природної національної симпатії для альпіністів, яка існує в альпійських країнах Европи або серед британців, що винайшли цей спорт. У тих же країнах, коли пересічна людина могла вважати назагал спортовий осяг як незрозумілий риск життя, то вона таки визнавала, що це було чимсь, що „треба було зробити“. Цього не було в Америці.

Виглядає, що тепер заціқавлених альпінізмом збільшилось серед американської публіки. Ось один із виявів: нова книжка про Еверест від довшого часу має „найкращий збут у розпродажі“ (бестселлер). Вона появилася цього року у видавництві Віллард п. з. „Into Thin Air A Personal Account of the Mount Everest Disaster“. Автор книжки Джан Кракавер, журналіст, який одержав завдання від журналу „Автосайд“ подати інформацію про зростаюче заціқавлення Еверестом. Автор теж завершений альпініст, котрого, як клієнта-учасника в експедиції, прийняв новозеляндець Роб Голл, найбільш шанований у світі провідник для вимог найвищих гір, де людина для нормального віддиху потребує додаткового кисню. І сталося щось неочікуване. Коли експедиція сходила вниз зі шпиля Евересту, ніхто не завважив, що сили природи, вітер і хмари, перейдуть у злющу снігову бурю і в її смертельні обійми потрапить п'ять осіб... Серед снігу і суворого холоду Р. Голл зміг нав'язати розмову телефоном зі своєю вагітною жінкою. „Люблю тебе, кохана. Прохаю, не журися забагато“. Це були останні слова вмираючого героя альпіністики. А був він знаменитим організатором і пляновиком кожної експедиції, що тривала кілька тижнів. Незалежно від гострої конкуренції, його експедиція, яка перейшла до історії, відзначалася великою якістю, перевіреною певністю і казковою ціною, бо за одне місце учасника-клієнта жадав 65,000 дол., не враховуючи подорожі літаком і особистого виряду.

Експедиція не мала б ніякої шанси осягнути вершини Евересту, коли б „шерпи“, тобто місцеві носильники, віддано не виконували тяжкої праці, одержуючи відносно низьку, за стандартом Заходу, платню — від 1.400 до 2.500 дол., що покриває час двох місяців ризикованого завдання. Їхній заробіток є, однак, великий, коли порівняти зі 160 долярами пересічного річного доходу мешканця Непалю. Шерпи живуть у горах, куди предки прибули з Тибету п'ять століть тому. Їхні села, розташовані на висоті від 9.000 до 11.000 футів понад рівень моря, дали змогу поколінням призвичаїтися фізіологічно до суворого клімату високих гір. Комерційний вплив Евересту збагатив соціо-економічне життя шерпів, за що вони дорого заплатили досі — одною третиною всіх смертельних випадків.

Цього ж року з приводу 44-ої річниці, коли вперше Сер Едмунд Гіллари здобув шпиль Евересту, 29-го травня 1953 року, ветерани альпіністи зібралися в столиці Непалю, щоб застановитись над причиною 154 смертельних випадків і як запобігти їх у майбутньому. Дискусія, між іншим, вказала на рекляму, що створює помилкову уяву про Еверест, як про „прохід по парку“, і запевнює повний успіх, чого у практиці ніхто не може ґарантувати. І помимо цього, що комерція потрібна для покриття великих коштів експедиції, є наявний неправильний підхід реклям у принаді людей. У висліді цього багато учасників не мають потрібного досвіду. Вони стають балястом для організаторів і спричинюють переповнення, що, зі своєї сторони, ускладнює спинання по горі і зменшує безпеку.

З'ясовуючи цілість, виходить, що мотиви причин провідних проблем Евересту можна б представити у формі медалі. З одного боку є людина, яку важко переконати про доцільність, бо вона потребує осягнути шпиль гори для гордости і престижу. З другого боку медалі панує ситуація, де кожний доляр рятує економічно одну з найбідніших країн у світі, Непаль, а бизнесмени завдяки комерції мріють нагромадити стільки долярів, що під ними „зникне“ Еверест.

Петро Часто

„МИ НЕ ЗНАЛИ...“

III

Звісно, не вся річ у некритичності. Найнебезпечніша лівизна — теоретична, зваблива, бо ще невиявлена — тримається на тому незаперечному факті, що „світ у злі лежить“. Але невже всі минулі ревлюції, всі негарні втілення гарних утопій (Бердяєв: „Всяка утопія — реакційна“, коли ж її ентузіястично, спираючись на підтримку засліпленої маси, втілюють, то доводиться говорити вже не про утопію, а про манію) не навчили, що, нахмуривши чола, перевертати наш світ догори дном — не означає позбавляти його зла? Недавно на цю тему журналісти розмовляли з Матір'ю Терезою, провідницею всесвітньо відомого Ордену Милосердя, лавреатом Нобелівської нагороди миру, і вона відповіла: „Подолати злидні можна тільки в один спосіб: ділитися тим, що ти маєш“. Чи вже вчинили Микола Жулинський і Борис Олійник те саме, що їхні „неакадемічні“ тезки — святий Миколай і святий Амбросій? Вже роздали бідним своє майно? Легко бути щедрим з дірявими кишенями, легко бути справедливим, розділюючи те, чого не створив, не заробив своїми руками. Взагалі неважко бачити, що світ несправедливий, неважко вимагати від інших доброти і справедливости. Одначе вже давно завважено, що вимагати від інших доброти і справедливости — не конче означає самому бути добрим і справедливим.

Через декілька місяців, Олійник та його партійні однодумці, мабуть, святкуватимуть 150-річчя „Маніфесту комуністичної партії“ — аякже ж, це ж бо євангеліє для всіх лівих, в тому числі й українських, і які б масні слова вони тепер не вживали щодо України, з Марксового маніфесту стирчать вуха ворогів націй і національного визволення: „...Робітники не мають вітчизни... Пролетаріят перш за все повинен завоювати політичне панування і тоді конституюватися як безнаціональна клясова нація... Комуністи скрізь підтримує революційний рух, спрямований проти існуючого суспільного і політичного устрою... Комуністи відкрито проголошують, що вони досягнуть своєї мети тільки шляхом насильницького повалення існуючого суспільного ладу“.

Чи змінило комуністичне насильство світ, чи покращило його? А може, замало було крови? Замало рік та морів, треба, щоб її океани пролилося? За обґрунтовуючою і виправдовуючою ідеєю не стане — вона все та сама: світ треба поліпшити, а людей зробити щасливими, навіть проти їхньої власної волі...

Можемо гордитися, що Іван Франко належить до тих декількох світових геніїв (вслід за Гоголем і Достоєвським, теж з походження українців), котрі не тільки відчули, що над людством нависла смертельна загроза, але й пояснили її для наших пересічних розумів, відсіявши полову від зерна і увиразнивши вічні ідеали. „Самостійність,— пише Франко у 1990 році,— належить до тих ідеалів, які можуть запалювати серця ширших кругів людей, вести тих людей до найбільших зусиль, до найтяжчих жертв, додавати їм сили в найстрашніших муках і терпіннях...”.

„Соціялісти, збуривши заздрість бідних до багатих, вважають, що для усунення прірви між ними треба ліквідувати приватну власність, а замінити її власністю спільною під керівництвом держави. І думають, що в такий спосіб встановлять справедливий порядок і зменшать зло...“— виповів Папа Леон XII марксистам — через рік після відповіді нашого Франка.

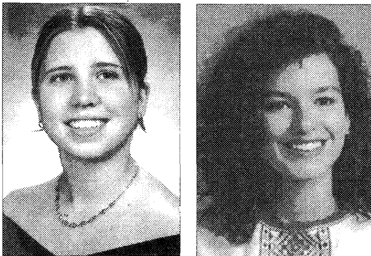
Дивна це сила — вірність правді. За поверховою логікою, за „системною“ аналізою, поза якою завжди залишається невловимий рух людської душі, та й світоглядна еволюція також, Франко мусів би зробитися соціялістом просто з походження. Як, наприклад, Жулинський з Олійником. Інакше син коваля виглядає ренеґатом. Таким самим ренеґатом виглядав і Шевченко, бо до смерти не прийняв „соціяльно обґрунтованого“ вибору переяславської черні.

Належання правді, істині перебуває над походженням — так, здається, просто, а спромагаються на це одиниці з мільйонів.

В цьому сенсі політична публіцистика Івана Франка не в меншій, може, мірі, ніж його поезія, зводиться до морального імперативу: коли дійсно, в самому собі, не приймаєш зла і темряви, а прагнеш світла і правди, то будь ними — будь правдою і світлом. Й тоді вже не можна беззастережно ототожнювати наш світ зі злом і темрявою.

УНС нагородив 186 студентів...

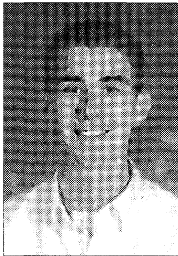
(Закінчення зі стор. 1)

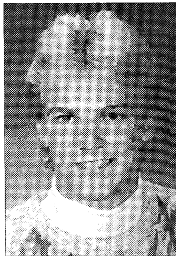
Таїса Скульська
500 дол.

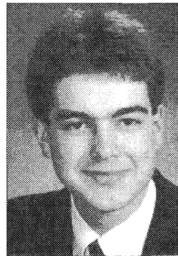
Орися Дупляк
500 дол.

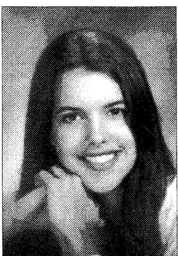
Марко Марзотто
500 дол.

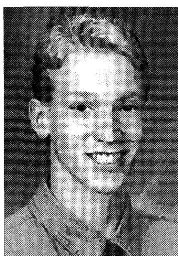
Брус Бурак
1,000 дол.

Джейсон Гардінк
1,000 дол.

Карен Гардінк
500 дол.

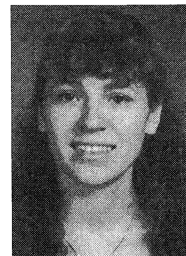
Кеннет Паєт
500 дол.

Дарія Бідник
1,000 дол.

Надія Савицька
1,000 дол.

Катерина Мороз Смит
1,000 дол.

Інгленд Коледж, Спрінгфілд, Масс.

Всі чотири студенти є членами 206-го Відділу УНСоюзу у Вунсакет, П. Ай.

За відмінні академічні осяги в минулому шкільному році надано стипендії студенткам: Дарія Бідник з Ню Йорку, Н. Й. (Відділ 184-ий), студентці комп'ютерних наук в університеті Пейс, Ню Йорк, Н. Й.; Надії Савицькій з Голливуд, Н. Й. (Відділ 450-ий), студентці біомедичної етики, університет Бравн, Провіденс, Р. А.; Катерині Мороз Смит з Морріс Плейнс, Н. Дж. (Відділ 172-ий), студентці політичних наук, Дру університет, Медісон, Н. Дж.

Кожна студентка отримала стипендію на суму 1,000 дол.

В засіданні Стипендіїної комісії також брала участь і звітувала Варка Бачинська, член Організаційного відділу УНС, яка займалася приготуванням всіх інформацій про аплікантів.

Стипендії Корпорації Українського Народного Дому у Блекстоні, Масс., отримали такі студенти: 1.000 дол. Брус Бурак, студент шкільництва в Ровд Айленд коледж, Провіденс, П. Ай.; 1,000 дол. Джейсон Гардінк, студент гри фортепіяну в Консерваторії Оберлин, Оберлин, Огайо; 500 дол. Карен Гардінк, студентка психології в Кін коледж, Кін, Ню Гемшир; 500 дол. Кеннет Паєт, який плянує студії торговельної діяльности у Вестерн Ню

Про три...

(Закінчення зі стор. 2)

На закінчення прохаю шановних читачів не обурюватися інтерпретацією тих трьох слів, а радше спільно подумаймо, як вбрати ці три сакраментальні „ф" у властиві шати: конкурс, розвага, комерція, де є включена присутність всіх трьох компонентів, але у відповідних до змісту пропорціях. Вся ж приємність залишиться нам до вибору.

О-КА

Лекції фінансового плянування

В Українській Православній Федеральній Кредитівці в Ню Йорку розпочато цикловий семінар з питань плянування особисто фінансового доробку. Зайняття провадить президент Асоціяції фінансового плянування Євген Татарин, який після університету ряд років працював на Волл стріті, а тепер має на П'ятій авеню власну фірму, у якій зайнято понад 20 досвідчених правників і фінансистів. Зайняття проводитимуться раз на місяць й щоразу про них оголошуватиме українська преса.

Перше зайняття семінару відкрив президент Української Православної Федеральної Кредитівки Всеволод Саленко, який наголосив на тому, як важливо для кожного знати усе про стан своїх фінансів і цінних паперів — інвестиції, податки, забезпечення, догляд в старості, заповіт, щоб запобігти невиправданим втратам. Богдан Малина, асистент Є. Татарина, розповів про його життєвий шлях і службову діяльність. Свою розповідь, супроводжувану прозірками, Є. Татарин почав з вітання проф. Іванові Близнякові, який прийшов на лекцію свого колишнього учня.

Отже, ви заробляєте гроші, маєте власність — матеріяльну і нематеріяльну, добрі надії і пляни. Водночас платите податки. Неприємно віддавати зароблені гроші, але ви знаєте, що саме податки роблять країну багатою, стабільною. Пересічний американець щороку 185 днів працює тільки на податки і 181 день на себе. На оборону йде 14 днів його праці, на соціяльне забезпечення — 29, на стейтові та місцеві потреби — 56, для Федерального уряду — 40, на різні федеральні програми — 29 і т. д. А тут ще й кажуть, що заможні люди платять менше, ніж бідні. І це правда, бо вони мають досвід оперування з грішми і законами, то ж наймають правників, котрі знають, як зберегти гроші. Закони ЗСА так написані, що переплачування податків теж вважається порушенням. Ви маєте право користуватися законами, щоб леґально платити державі менше. Але для цього треба ці закони знати. Отут і може допомогти асоціяція, президентом якої є Є. Татарин. Її адреса: 555 П'ята Авеню, 17-ий поверх, Ню Йорк, телефон і факс (212) 377-1856.

Х. Л.

СПИСОК ЖЕРТВОДАВЦІВ НА ДІЯЛЬНІСТЬ НАУКОВОГО ТОВАРИСТВА ІМ. ШЕВЧЕНКА В АМЕРИЦІ

За час від 30-го вересня 1996 р. до 15-го липня 1997 р.

19,223.75 — Галина Врецьона із завіщання;
7,500.00 — Іван Галавай із завіщання;
5,000.00 — Маріянна Вакуловська із завіщання;
3,910.00 — Лариса і Любомир Онишкевич;
2,700.00 — Михайло й Анастазія Пирський із завіщання;
2,000.00 — Федеральна Кредитова Кооператива „Самопоміч" у Ню Йорку;
1,000.00 — Ярослав Т. Іванець у пам'ять бл. п. сестри Ніни Бурачок;
1,000.00 — Тарас й Орися Новосівський у пам'ять батьків д-ра Івана й Анни Новосівських;
1,000.00 — Йосиф і Стефанія Порайко;
1,000.00 — Богдан Хонюк;
500.00 — Олекса і Лариса Біланюк;
500.00 — Богдан Винар;
500.00 — Юрій Ленцик;
500.00 — Стефан й Іванна Рожанковський;
500.00 — Юрій Трухлий;
500.00 — Іван Холоденко із завіщання;
300.00 — Борис Галаган;
280.00 — Василь Сосяк;
250.00 — Володимира Мацюрак, у пам'ять бл. п. мужа Андрія Мацюрака;
250.00 — Українська Православна Федеральна Кредитова Кооператива у Ню Йорку;
250.00 — Федеральна Кредитова Кооператива у Рочестері;
240.00 — Павло й Ірина Джуль;
240.00 — Володимир Стойко;
200.00 — Іван і Нона Карк;
200.00 — Володимир Прокопів;
200.00 — Володимир й Анна Рак;
200.00 — Ярослав Рожанковський;
200.00 — Михайло і Софія Ступка;
185.00 — Громадський Комітет у Льорейні;
180.00 — Анна Процик;
160.00 — Богдан і Наталія Коваль;
140.00 — Павло Пундій, Іван і Стефанія Сєрант;

по 120.00 Андрій Прадищук, Роман Рогожа, Мирослав Р. Сербин;
115.00 Сильвестер Костик;
по 100.00 Остап і Урсуля Балабан, Володимир і Христина Баранецькі, Роман і Ірина Винник, Володимир і Марія Ворох, Петро і Леся Ґой, Компанія „Дністер" (Василь Ільчишин), Адріян А. Долинський, Дмитро і Стефанія Косович, Ярослав Т. й Ірина Іванець у пам'ять бл. п. д-ра Романа Сосенка, Володимира Івануса у пам'ять дорогого і незабутнього мужа бл. п. Володимира, Євген і Євгенія Івашків, Іван і Наталія Коропецький, Василь і Віра Ліщинецький, В. А. Мотика у пам'ять бл. п. д-ра Романа Сосенка, Ярослав і Галина Оберишин, Ярослава й Ірина Падох, Лі і Леся Понятишин-Кейді, Віталій й Адвентина П'янкоф, Володимир й Анна Рак у пам'ять брата бл. п. д-ра Омеляна Рака, що помер в Україні, Володимир і Анна Рак у пам'ять бл. п. д-ра Ірини Н. Саляк, Оксана Рак, Марія Робак у пам'ять мужа бл. п. Богдана, Ярослав Рожанковський, Федеральна Кредитова Кооператива „Самопоміч" у Гартфорді, Ярослав й Оксана Сидорак, Марія Фішер-Слиш, Люба Стефанівська, Степан Стецура, СУМА — Федеральна Кредитова Кооператива у Йонкерсі, Андрій і Татяна Тершаковець, Мирослав й Олена Харкевич;
по 90.00 о. мітрат Іван М. Терлецький, Святослав і Марта Трофіменко;
85.00 Евстахія і Мотря Мілянич;
по 80.00 Тамара Булат, Михайло Дзвінка, Степан Кікта, Богдан і Мирослава Крук, Юрій й Анна Павлічко, Іван С. Решетар, Любомир Романків, Ілля Ткачук, Євген Федоренко, Маріян і Христина Юзич;
по 75.00 Михайло Біда, Петро Грицак, А. і Л. Казанівський у пам'ять бл. п. д-ра Романа Сосенка;
по 50.00 Тимотей Балабан, Микола і Христина Баранецький, Володимир і Катерина Воловодюк, Александра Гаєвська, Микола і Зірка Галів, Юрій Д. Галущинський, Микола Гошовський, Микола Дейчаківський, Іван Жук, Ярослав і Ольга Д. Заплітний, Ігор Зєлик, Василь Калинович, Нестор Когут у пам'ять бл. п. д-ра Олекси Горбача, Ігор й Аніся Козак, Теодор й Александра Костюк, Теодозій і Любомира Крупа, Софія Кудрик, Іван М. Куземський, Ярослав й Алла Лешко, Іван Лозинський, Оксана Луцька, Ярослав Мігайчук, Леонід Мостович, Юрій і Христина Навроцький, Степан й Ірина Ничай, В. Оренчук, Ярослав і Ярослава Панчук, Ярослав і Надія Пастушенко, Ярослав Пришляк, Климентій Рогозинський, Федеральна Кредитова Кооператива „Самопоміч" в Нюарку, Мюрей Сенкус, Роман Смик, Ірина С. Срібна, Роман й Алла Трохимчук, Андрій Турчин, Богдан й Христина Турченюк, Лев і Марія Чировський, Володимир і Надія Шкільник, Мирослав і Надія Шмігель, Дарія Якубович, Данило Гавел/Таня Яценків у пам'ять бл. п. д-ра Романа Сосенка;
по 40.00 Віра Андрушків, Ксеня Антипів, Оксана Драйхмара-Ашер, Маріян Бартошик, Орест Бедрій, Олександр Бураковський, Роксоляна М. Бурачинська, Володимир Вознюк, Степан Воляник, Богдан Гайдукевич, Богдан Т. Гнатюк, Любомир Гевко, Ася Гумецька, Степан Ґоляш, Пилип Т. Демус, Іван Дутко, Володимир Т. Жила, Мирослав Зєлик, Мирослава Знаєнко, Іларіон Калиневич, Любомир Е. Калинич, Ігор Каменецький, Анатолій Камінський, Уляна Климишин, Степан Курилас, Василь Ленцик, Володимир Магун, Орест Небеш, Богдан Неганів, Петро Одарченко, Стефан Д. Олійник, Михайло Палій, Василь Петрах, Лада Прокоп, Павло Пундій, Степан Самбірський, Іван Самійленко, Александер Серафин, Ірина Сорока, Володимир Сорочак, Марта Тарнавська, Александра Ткач, Мирослав Семчишин, Богдан Томків, Володимир Трембіцький, Марта Трофименко, Юрій Фединський, Зенон Фещак, Іван Фізер, Степан Хемич, Михайло Цап, Богдан Чопик, Дмитро Штогрин, Василь Ящун;
по 30.00 Теофіль і Марія Артимович, Мирослава Вишивана, Надія Теребус-Кмета, Микола і Деонізія Ненадкевич, Олена Несіна, Любомира Огаренко, Ірина Пашковська, Марта Рудик, Олег і Таня Склепкович;
по 25.00 Александер і Марія Адамович, Марія Андрусяк, Ярослав і Богданна Бігун, Осип Войтович, Богдан і Катерина Бурбело, Володимир Волчук у пам'ять бл. п. Ірини Бурачок, Гевко і Асосієйт, Ірина Т. Гординська, Володимир Грицин, Ярослав і Богданна Ґелета, Андрій і Лідія Закревський, Юрій Зелінський, Роман З. Запутович, Ольга Данилевська, Андрій і Дзедзик, Юрій Демидович, Ярема і Наталія Дубик, Володимира Кавка, Тарас і Ксеня Козбур, Мирон і Христина Корнага, Петро і Марія Крамаренко, Мирослав і Зеновія Кулинич, Лев Кушнір, Ярослав і Лідія Ляшевич, Микола і Надія Лаврин, Катерина Лехіцька, Василь Марчук, Орест і Святослава Менцінський, Євген й Анісія Ґіль у пам'ять д-ра Романа Микитовича, Мирослава Мирошниченко, Мирослав Мичковський, Анна Маркевич, Леонід й Оксана Мостович, Осип і Надія Німилович, Ельза Панчак, Іван П. Паульс, Марія Підгородецька, Надія Попель, Маруся Попович, Олександер й Анна Пришляк, Нестор Рихтицький, Стефан й Анна Секрета, Любомира Сілецька, Іван Скіра, Теофіль Соболь, Анастазія Сочинська, Ольга Смаль, Лонгин і Віра Старух, Микола Стасів, Галина Степаненко, Іван Тимків, Микола і Ярослава Француженко, Василь Харук, Любомира Чапельська, Ярослав і Катря Червоняк, Ярослав Чипак, Микола й Іванна Чировський, о. Еміль Шараневич, Богдан і Софія Шебунчак, Олександра Школьник, Мирон Яросевич, Лідія Яців, Михайло й Іванна Яцух;
по 20.00 Марія Білинська, Ернестина Гнатик, Василь й Ірина Іванчишин, Мирослав Кальба, Василь Качуровський, В. Кліщ, Любомира Костечко, Ярослава Кушнір, Марія С. Лещишин, Мирослав Лисобей, Іва Лісікевич, Уляна Лоза, Теодор Островський, Емілія О. Ройовська, Іван і Стефанія Цьолко, Віра Трігос, Богдан Шепелявий, Евген Яворський, Василь Яців;
по 15.00 Іван Безуб'як, Олег Волянський, Семен Гасяк, Теодор Данчевський, Остап Зинюк, Богдан Козак, Орест В. Логінський, Роман Мельник, Остап Ґац, Юрій Свищук, Ярина Турко;
по 10.00 Ольга Антохій, Стефан Бойко, Ілля Борис, Ізидора Боярська, Ярослав М. Букачевський, Теодор Гайдук, Роман Гац, Іван Дзівак, Володимир Дитиняк, Татяна Дідошак, Лариса Журавель, Імре Кардашинець, Микола Корінець, Юліян Крижанівський, Богдан Р. Кузьма, Марія Лаврук, Юлія Лонєвська, Дмитро Лясевич, Любомир Міз, Ігор Мухин, Герта М. Нестеренко, Петро Палашевський, Александер Полець, Ігор Раковський, Микола Ромах, Стефанія Семущак, Люся Яцків, Лев й Ольга Стеткевич, Іван Черешня, Василь Шийка, Тарас Шумилович;
по 5.00 Олег Веселовський, Владислав Клех, Ольга Мулик, Михайло Попович.

Управа Наукового Товариства ім. Шевченка в Америці висловлює щиру подяку усім щедрим Жертводавцям. Ваші пожертви допомагають НТШ успішно проводити наукову, публіцистичну та суспільно культурну працю. Крім цього, НТШ допомагає розвиткові української науки в Україні, а зокрема матірному НТШ у Львові. Тому просимо це мати на увазі і знайти місце для НТШ у Ваших бюджетових плянах, за що будемо Вам вдячні.

Якщо у поданих списках жертводавців когось поминено, чи може вкрались якісь неточності, то просимо нас повідомити. Ми з своєї сторони постараємось нанести потрібні поправки.

Наша адреса:

SHEVCHENKO SCIENTIFIC SOCIETY, INC.
63 Fourth Avenue, New York, N.Y. 10003.

Канцелярія НТШ

АЛЬМАНАХ УНС'98

Редакція „Свободи" приймає матеріяли до Альманаху УНСоюзу на 1998 рік, в якому припадають такі роковини, як 200-ліття появи „Енеїди" Івана Котляревського, 80-ліття проголошення Четвертого Універсалу в Києві, 150-річчя заснування Головної Руської Ради та інші. Статті на ці та інші теми редакція прийматиме до розгляду до 15-го вересня ц. р. — **Ред.**

НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО ім. ШЕВЧЕНКА в АМЕРИЦІ
та
ФУНДАЦІЯ ПРИЯТЕЛІВ ЕНЦИКЛОПЕДІЇ УКРАЇНИ

СПИСОК ЖЕРТВОДАВЦІВ на ЕНЦИКЛОПЕДІЮ УКРАЇНСЬКОЇ ДІЯСПОРИ

(на Американський том у двох книгах)
За час від 30-го вересня 1996 р. до 15-го липня 1997р., які вплинули на адресу НТШ у Ню Йорку

25,000.00— Федеральна Кредитова Кооператива „Самопоміч" в Ню Йорку;
5,000.00— СУМА Федеральна Кредитова Кооператива у Йонкерсі;
3,000.00— Андрій і Таїса Рак;
2,000.00— Володимир й Анна Рак;
1,000.00— Александер і Марія Лужницький;
1,000.00— Ярослав й Ірина Падох;
1,000.00— Стефан й Іванна Рожанковський;
1,000.00— Українська Православна Федеральна Кредитова Кооператива у Ню Йорку;
500.00— Микола і Зірка Галів;
500.00— Мирослав і Люба Прокоп;
200.00— Ярослав Н. Ґелета;
200.00— Компанія „Дністер" (Василь Ільчишин);
200.00— Дон Володимир Омец;
200.00— Александер Скоп;

по 100.00 Галина Єнзен, Ярослав Івахів, Ігор Коцур, Лев Кушнір, Роман й Анна Максимович, Евстахій і Марта Ярош, Василь Ящун;
по 50.00 Роман й Анна Байлак, Володимир і Марія Ворох, Ольга Дубик, Михайло і Марія Дутко, Володимира Кавка, Джін Пєр Кап, Олекса і Марія Мотиль, Марія Палідвор, Осип Труш, Нестор Ходновський;
40.00 Ярослав Білінський;
по 30.00 Корнель Дзюба, М. Р. Сербин;
по 25.00 Тимотей Балабан, Роман Барановський, Остап і Віра Винник, Татяна Дідошак, Петро і Марія Крамаренко, Микола Курчак, Александер й Анна Пришляк, Ігор Витковицький;
20.00 Олена О. Морозевич;
по 10.00 Ілля Борис, Анатоль Демус, Борис Александер, Ярослав Хичій;
по 5.00 Михайло Попович, М. Яворський.

Просимо наших Жертводавців прийняти щиру подяку за Ваші пожертви на Енциклопедію Української Діяспори. Бажаємо відмітити, що деякі з серед пожертв були справді зворушливі. Для прикладу можна назвати Федеральну Кредитову Кооперативу „Самопоміч" в Ню Йорку, також Федеральну Кредитову Кооперативу СУМА у Йонкерсі. Тут належить назвати молодих професіоналістів — д-ра Андрія і д-р Таїсу Рак. На жаль, дотеперішня збірка на ЕУД ще далеко не покриває передбаченого бюджету на американський том у двох книгах. У цих книгах мають бути записані сліди наших попередників і сучасників, про їх буття, організоване, культурне, політичне, релігійно-церковне і комерціне життя на цьому терені. Цей великий проєкт, яким є ЕУД, заслуговує на особливу увагу і щедру фінансову піддержку. Ще раз висловлюємо Вам наше щире спаси Біг.

Наша адреса:

Shevchenko Scientific Society, INC.
63 Fourth Avenue
New York, N.Y. 10003

КАНЦЕЛЯРІЯ НТШ

Ширення правди про Україну

Виростаючи поза кордонами України, неписаним обов'язком впродовж майже п'яти декад було ширити серед свого оточення правду про Україну. Відомо ж, що інформації про Україну, зокрема на Північно-американському континенті, походили із ворожих нам джерел, тому дуже рідко були вони правильними або хочби об'єктивними. Коли з прибуттям нової іміґрації у роки після Другої світової війни почали появлятися правильні інформації та наукові твори, котрі спростовували досі розповсюджувані неправильності, то вони виявилися краплиною в морі. Все ж таки рік за роком появлялося більше і більше праць, які спрямовували наукові кола на шлях правди про Україну.

Одначе для пересічного громадянина ЗСА чи Канади ці наукові твори не завжди були доступними, а коли й були то своїм стилем не заохочували цього читача. Тут для цього роду читача було потрібно короткого і ясного фактажу про ту чи іншу подію в житті українського народу чи українських громад і їхнього життя в діяспорі.

До такого роду писателів ширення правди про Україну належить, відомий та активний серед української громади в ЗСА, зокрема в околицях Баффало та Ню Йорку, діяч Атанас Кобрин. Будучи уродженцем України та свідомим своїх завдань поза її межами, а заразом відповідальним громадянином ЗСА, він зумів найти спосіб ширення правди про Україну. Переїхавши на пенсійне життя у теплі околиці — південнозахідньої Фльориди потрапив нав'язати контакти з місцевою пресою. Тепер вже понад рік, має свою тижневу колонку у місцевій газеті „Норт Порт Сан Геральд", у котрій ширить правду про Україну. Як сам підкреслює в одній із своїх колонок: „ Моєю метою є подати нашим сусідам деяку інформацію про країну мого походження та про українську громаду в Норт Порті та околиці. Колюмна призначена для неукраїнського читача з надією, що дехто з українців також її читатиме та своїми позитивними критичними порадами допоможе зробити її ще кращою".

ПРЕМ'ЄР-МІНІСТЕР Ізраїля Беньямін Нетанягу закликав палестинців форсувати мирні переговори в Брюсселі, щоби приступити до обговорення умов кінцевого мирного договору. Ізраїльський керівник постарався розвіяти підозри палестинців про те, що його заклик до переговорів про остаточне мирне вреґулювання — спроба ухилитися від виконання діючих угод, зокрема, про поетапне виведення ізраїльських військ із західного берега ріки Йордан. Нетанягу і міністер національної інфраструктури Аріель Шарон здійснили інспекційну поїздку по північній частині західнього берега. Вони перевіряли, які заходи безпеки повинні бути вжиті перед підписанням кінцевої угоди з палестинцями.

Ділимося сумною вісткою, що у вівторок, 8-го липня 1997 р. відійшов у вічність на 87-му році життя, улюблений МУЖ, ТАТО І ДІДО

бл. п.

МИРОН СІТНИЦЬКИЙ

ПОХОРОНЕНО покійного 11-го липня 1997 р. з церкви св. Юра в Ню Йорку на цвинтарі св. Духа в Гемптонбургу, Н. Й.

Залишені у глибокому смутку:
дружина — МАРІЯ
син — МИКОЛА з дружиною ВАЛЕЮ
дочка — ІРИНА ЗАВЕРУХА з мужем ДМИТРОМ
внуки — ХРИСТЯ і МИКОЛА ЗАВЕРУХИ
Просимо згадати покійного у своїх молитвах.

Святкування незалежности у Філядельфії

Громадський комітет для відзначення шостої річниці незалежности України у Філядельфії оцим повідомляє українців Філядельфії і околиць, що відзначення згаданої річниці відбудеться в суботу, 23-го серпня, в Українському Освітньо-Культурному Центрі і в неділю, 24-го серпня, на „Тризубівці“ в Горшамі.

Програма відзначення шостої річниці в Українському Освітньо-Культурному Центрі включатиме доповідь амбасадора Анатолія Зленка, постійного представника України при Організації Об'єднаних Націй, виступу чоловічого хору „Прометей“, солістки Лесі Грабової і танцювального ансамблю „Черемош“. Початок імпрези в УОКЦентрі о год. 6-ій по полудні, однак, запрошується всіх прийти вже о 5-ій год., щоби побачити цікавий фільм про відбуту військову параду і концерт з нагоди 6-ої річниці в Києві.

Різноманітна розвагова програма відзначення шостої річниці відбудеться також в неділю, 24-го серпня, на „Тризубівці“ в Горшамі, в якій виступлять танцювальний ансамбль „Волошки“, музичний ансамбль „Львів'яни“ і солістка Леся Грабова. Будуть повітряні скоки для дітей і продаж різних мистецьких виробів. Будуть добірні страви і напитки, як також гратиме оркестра до танців. Початок імпрези на „Тризубівці“ о год. 1-ій по полудні.

Громадський комітет ласкаво запрошує українську громаду, а зокрема нашу молодь, громадно прибути на згадані імпрези.

М. Борецький

Книжка „На сторожі душі“

Наша українська література збагатилась книжкою авторки Катрі Гуцал, яка вже давно вживає псевдо „Ярина Зоряна“, виданою минулого року Монастирем Монахів Студійського Уставу Видавничим відділом „Свідчало“ у Львові. Назва цієї книжки „На сторожі душі“, редактор Надія Гривняк, художній редактор Софія Бурок, технічний редактор Юрій Пелех, а мистецьке оформлення Богдан Новаківський.

Тематика цієї книжечки напоєна теплотою почувань, великою любов'ю-пошаною до наших багатьох рідних традицій. Ця тематика складається із сердечних віршів та сантиментальних споминів душевних почувань письменниці, її великою любов'ю до всього, що для нас близьке і рідне. Зміст цієї книжки включає також теплі спомини з нашого краю, описує дорогі для нас традиції та звичаї. Книжечка починається автобіографічною довідкою, зверненням авторки до читачів, а також віршом-присвятою Миколи Галичка (о. Василя Прийми) Ярині Зоряній. Тут довідуємось, що Катря Гуцал, з дому Бучковська, проживає в Міннеаполісі, Мінн. Вона народилася в околиці Надсяння в Бібрці. Навчалася Катря у Львові, 1942 року вийшла заміж за вчителя Богдана Гуцала, має сина Маркіяна. Під час еміґрації в Авґсбурґу (Німеччина) закінчила трирічний Інститут живих мов, студіювала також англійську і німецьку мови. Вона є членом Спілки Українських Журналісток (СФУЖО). Була дійсним членом Об'єднання Працівників Дитячої Літератури, її вірші та статті були поміщувані у таких періодиках, як щоденник „Свобода“, „Жіночий Світ“, „Український Голос“, „Нова Зоря“, а також „Промінь“ у Канаді.

Початок книжечки „На сторожі душі“ змальовує традиції величавого нашого Різдва Христового, а пізніше, через Новий рік, вона переходить до Празника Воскресення та радости вічного життя, яке подарував нам Творець. Для прикладу, наведу початок спомину „По стежках дитинства“ (під Великдень) стор. 31: „Здається це було вчора, як залишила я вас, надсянські береги, закосичені верболозами. Пахучі ялівцем і живицею ліси. Шумні гірські потічки і тебе, срібнолентний Сяне мій рідний... Шукаю слідів босоногого безжурного дитинства. Шукаю стежок та прошу в сокола „крилець“, щоб ще раз полетіти на високі, зелені гори... і там доторкнутися рукою неба...“

Книжка „На сторожі душі“

Помітним можна назвати те, що письменниця у згаданій книжці зуміла написати багато віршів та ескізів тільки про Різдво, а також кілька про Великдень. Кожен вірш та спомин є зовсім іншим, а при цьому так дуже переконливим, теплим і рідним. Тому в редакційному коментарі цієї книжки слушно зауважено, що твори Ярини Зоряної просякнуті глибоким ліризмом, щирістю, втіленням високої духовости і патріотизму. Відчуття цього патріотизму та прив'язання до чудесних наших традицій у рідному краю матимуть вплив на почування не тільки старшого покоління, але також на почування і спосіб думання нашого молодшого покоління в Україні та у країнах поселення.

Ми раді, що письменниця рішилась опублікувати її першу книжку „На сторожі душі“, тому від нас, читачів преси, належиться Катрі Гуцал признання і побажання найкращих успіхів у її майбутній письменницькій творчості.

Книжку можна набути: Katherine Hucal, 7557 Dallas Ln. N., Maple Grove MN 55311-2710.

Любомир Калинич

ДО ЧЛЕНІВ 25-го ВІДДІЛУ УНСОЮЗУ

Повідомляємо членів 25-го Відділу, що секретар відділу МАРІЯ САВЧАК перебуває в лікарні. Всі вплати за асекурацію тимчасово буде приймати ГОЛОВНА КАНЦЕЛЯРІЯ. Прошу у всіх справах асекурації писати або телефонувати прямо до канцелярії:

Ukrainian National Association
30 Montgomery St. P.O. Box 17A
Jersey City, NJ 07303
Tel.: (201) 451-2200

Шановні РОДИЧІ чи ДІДУСІ!

Якщо Ваші діти, чи внуки є тепер на студіях десь далеко від родинного дому, не дозвольте їм відстати від української громади чи українства. Найкращим засобом, щоб вдержати цей зв'язок є тижневик „THE UKRAINIAN WEEKLY“. Замовте їм передплату коштом .77 ц. тижнево для членів УНС або $1.08 для нечленів. Телефонуйте на число:

(201) 434-0237
UKRAINIAN WEEKLY
30 Montgomery St.
Jersey City, N.J. 07302

REGISTRATION FORM FOR CHEMNY'S FUN CENTER
JULY 28 – AUGUST 2, 1997

CAMPER'S FULL NAME: ____________________
CAMPER'S ADDRESS: ____________________
CITY, STATE, ZIP: ____________________
TELEPHONE NUMBER: ____________________
DATE OF BIRTH: ____________________
PARENT/GUARDIAN: ____________________
SIGNATURE OF PARENT/GUARDIAN: ____________________

REGISTRATION FEE $75.00 PER CHILD IF STAYING AT SOYUZIVKA
$125.00 PER CHILD IF STAYING OFF PREMISES